

Comentariul poeziei Mai am un singur dor scrisa de Mihai Eminescu- a patra parte

Stapanit de acea pregnantă nevoie a desăvârșirii în arta cuvântului, după o neîntreruptă migală de ani în sir privind natura aplicațiilor și vastitatea lor cât și după o continuă intervertire a stihurilor cerută de acel proces interior al marii poezii, ca și nevoia de armonie muzicală asociind gândul metafizic cu sentimentul naturii, Eminescu ajunge prin versiunea definitivă a poemului la o uimitoare realizare artistică.

Imaginile folosite de Eminescu în poemul său n-au fost reținute pentru valoarea lor descriptivă ci, în primul rând, pentru că acestea aduc în tonalitățile lor ecoul unor ritmuri cosmice, peste care planează "dorul" de moarte al poetului, dar din care izvorăsc starile de melancolie profundă de somnolență sau de scufundare voluptuoasă în adâncurile voluptuoase ale naturii. Prezenta cuvântului "dor" are nu numai o valoare sonoră deosebită care sugerează o anumită disponibilitate sufletească dar și una care ține de polisemia cuvântului.

Edgar Papu remarcă "Nimeni ca Eminescu n-a ilustrat cu atată precizie a simțirii și a expresiei cele două însușiri (dulce și dureros), totdeauna opuse și contopite dorului". Echilibrul dintre cele două însușiri derivă din nevoia poetului de a preschimba o criză acută într-o stare suportabilă. Tocmai prin această suprimare a unei vehemente distructive în simțire, dorul este dulce; iar pentru faptul că nu atinge totuși o împlinire propriu-zisă dorul este totdeauna și dureros. Oricum, atmosfera de impacare cu sine a poetului și cu felul în care percepe moartea se desprinde chiar din titlul poemului. Cuvântul "dor" temperează sentimentul dramatic al dorinței de a muri.

Numerosi folcloristi s-au referit la prezenta dorului în creația populară. L. Blaga denumea - dorul jalea, uratul "stări sufletești românești" Blaga observă că "starea de dor" este așa de particulară și așa de mult impletită în nuanțe, încât de ea tin până și vocalele și consoanele insule ale cuvântului "dor". Un echilibru se degajă în toată poezia prin alternarea imaginii morții cu aceea a senzației de însingurare a poetului în mijlocul naturii. Efectul dramatic al dispariției totale prin moarte este diminuat de prezenta unor cuvinte ca "sogn" și "pat". Prezenta acestor cuvinte are drept consecință acceptarea morții ca pe o retragere în subconstient, intram sogn adânc și lin.

Imaginea ritualului funebru este, de asemenea, atenuată de prezenta cuvântului "pat" impletit din "tinere ramuri" în locul "săcriului bogat". Această imagine sugerează de fapt, dorul poetului de odihnă în natură în deplin acord cu aceasta, tonalitate calmă pe care poetul dorește, de asemenea, ca bocetul, alt element al ritualului, în mod obișnuit zguduitor prin accentele sale dramatice să fie înlocuit cu glasul frunzei vestite, cu zgomotul izvoarelor, cu sunetul talangii iar lacrimile să fie florile de tei.